

Szabó Miklós

**A JOGDOGMATIKA
ELŐKÉRDÉSEIRŐL**

Miskolc, 1996

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	1
A DOGMATIKÁRÓL ÁLTALÁBAN	
I. A JOGDOGMATIKA HELYÉRŐL ÉS SZÜKSÉGESSÉGÉRŐL	
A. Könnyű eset – nehéz eset	7
B. Az „egyetlen helyes válasz” doktrínája	14
C. A jogalkalmazás szerkezete	22
II. A JOGDOGMATIKA MIBENLÉTÉRŐL	
A. Dogma és dogmatika	31
B. A jogdogmatika körülhatárolása	39
C. A jogdogmatika helye a jogtudományok között	45
III. A DOGMATIKAI GONDOLKODÁS TÖRTÉNETE	
A. A pre-modern dogmatikai gondolkodás története	55
B. A modern jogdogmatika kialakulása	62
C. Mai irányzatok a jogdogmatikában	68
A JOGDOGMATIKA ESZKÖZTÁRA	
IV. RÁCIÓ	
A Racionalizmus és racionalitás	81
B. Racionalitás és igazolás a jogban	87
C. Pozitivizmus és anti-pozitivizmus	95
V. LOGIKA	
A. A logikai hagyomány	105
B. Új törekvések a logikában	112
C. Definíciók és fogalmak	120

VI. RETORIKA	
<i>A. Narráció</i>	127
<i>B. Diskurzus</i>	133
<i>C. Retorika</i>	141
VII. ARGUMENTÁCIÓ	
<i>A. Érvelés és meggyőzés</i>	151
<i>B. Az argumentáció technikái</i>	160
<i>C. Argumentumok a jogban</i>	169
VIII. INTERPRETÁCIÓ	
<i>A. Szöveg – jelentés – értelem</i>	175
<i>B. Értelmezés</i>	182
<i>C. Az értelmezés technikái</i>	190
IX. ANALÓGIA	
<i>A. A jog rendszer-szerúsége – „jogmentes tér” és joghézag</i>	199
<i>B. Analógia – általában és a jogban</i>	205
<i>C. „Tényhézagok” – fictio, praesumptio</i>	213
A DOGMATIKAI OKFEJTÉS ALAPJAI	
X. TÉNY-ALAP	
<i>A. Az „igazság” kategóriája a jogban</i>	223
<i>B. A „tény” kategóriája a jogban</i>	229
<i>C. A tény megállapítása és igazolása</i>	235
XI. NORMA-ALAP	
<i>A. Jog és jogforrás</i>	245
<i>B. Jogi norma, jogszabály és jogelv</i>	252
<i>C. Jog és kötelesség</i>	257
XII. ÉRTÉK-ALAP	
<i>A. Értékek a jogban és a jogon kívül</i>	267
<i>B. Igazolás a jogban</i>	271
<i>C. Igazságosság, jobbiztonság, célszerűség</i>	280
IRODALOM	289